

[Hans Kjør.]

Når det er begrundet i produktivitetsforbedring, vil der ikke være anledning til prisovervæltning. Det mener man så er i strid med forudsætningerne for mæglingforslagets vedtagelse. Ja, solidariteten med de svage stillede, som der slås så stærkt på under overenskomstforhandlingerne, er ikke længere så afgørende. Priserne må da endelig gerne holdes nede ved erhvervsudøvernes ofre, men lønforbedringer skal helst alle eller næsten alle have, så de må godt føre til overvæltning på forbrugerne. Jeg har svært ved at opfatte dette som en ansvarlig holdning af socialdemokratiet, og man fremmer efter min mening ikke på den måde en almindelig forståelse for, at overenskomstforhandlingerne føres på et seriøst grundlag.

Inden jeg i øvrigt skal omtale de stillede ændringsforslag, skal jeg nævne nogle af de uddybende kommentarer, der fremgår af betænkningen. Lovforslagets § 6 er overført fra loven om indseende med priser, men fastsættelsen af stoppriser kræver ikke i første omgang forudgående forhandling eller undersøgelse. Men som det fremgår af bemærkningerne i lovforslaget til § 6, må sammenkædningen med § 7, hvor reglerne for prisfastsættelsen er givet, forudsætte, at der umiddelbart efter prisindgreb optages forhandlinger med og undersøgelser hos de berørte. Handelsministeren har nu over for udvalget bekræftet, at hvis det derved viser sig, at prisindgrebet ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne i § 7, må denne overensstemmelse hurtigst muligt tilvejebringes ved en korrektion af de fastsatte priser.

Selv om det i bemærkningerne til § 7 er søgt tydeliggjort, at anvendelsen af udtrykket „et rimeligt bidrag til dækning af indirekte omkostninger og nettoavance“ alene er en formulering i overensstemmelse med nyere regnskabsteknisk sprogbrug, men ikke tilsigter nogen realitetsændring i forhold til den i monopolløven anvendte formulering, har udvalget mødt kritiske bemærkninger herom fra nogle af deputationerne. Til yderligere tydeliggørelse har ministeren derfor bekræftet, at formuleringen ikke indebærer, at kun en del af virksomhedernes indirekte omkostninger vil kunne inddækkes gennem salgspriserne forud for fastsættelse af netto-

avance på sædvanlig måde efter monopollovgivningens mønster.

Da landbrugets hjemmemarkedspriser efter lovforslaget underlægges kalkulationsreglerne, har handelsministeren i et notat, der er optrykt som bilag 60, orienteret udvalget om beregningsgrundlaget, derunder også beregningsgrundlaget for omfanget af fremmed arbejdskraft. Flertallet har her forudsat, at der ikke sker ændringer i denne del af beregningsgrundlaget i den restperiode, der er for den gældende hjemmemarkedsordning. Det har mindretallet indtaget en kritisk holdning til, som det fremgår af betænkningen, men i mit parti finder vi det en rimelig løsning ud fra den kendsgerning, at hjemmemarkedsordningen hviler på en overenskomst med regeringen.

Udvalget har også drøftet de muligheder, der måtte være for at sikre de dårligst stillede selvstændige erhvervsdrivende en forbedring af betalingen for egen arbejdsindsats i virksomheden. Den kendsgerning, at såvel arbejdsvederlag som forrentning af egenkapital og egentligt driftsudbytte alle er integrerende dele af avancebegrebet, gør det mere end vanskeligt at finde en løsning, der ikke strider mod muligheden for at opnå effektivitetsforbedringer. Det har i hvert fald ikke været muligt for udvalget at fremkomme med et forslag. Butikshandelens Fællesråd har på opfordring afleveret et forslag, men der har i udvalget været enighed om, at dette ikke lod sig anvende. Det ville, hvis det blev fulgt, indebære forhøjelser af arbejdsvederlaget, uanset hvor stor en andel dette i forvejen måtte udgøre af den samlede fortjeneste, og det strider derfor på afgørende måde imod lovens hensigt.

Jeg skal gøre nogle bemærkninger om ændringsforslagene.

Ved ændringsforslag nr. 1 har socialdemokratiet foreslået, at § 4, stk. 3, udgår. Heroverfor har handelsministeren med ændringsforslag nr. 2, som er tiltrådt af flertallet, foreslået stk. 3 i § 4 ændret, hvorefter den foreslåede bestemmelse om, at takster, priser og honorarer, der fastsættes eller godkendes af staten eller en kommune, skal forelægges monopoltilsynet til udtalelse, hvilken udtalelse skal offentliggøres, før en forhøjelse kan ske efter den 1. september, hvis den overstiger det, der er indeholdt i § 5, stk. 1,